

"...

"Anayasa'nın 38. maddesinin yedinci fıkrasında ceza sorumluluğunun şahsi olduğu belirtilmiştir. Ceza sorumluluğunun şahsiliği Anayasa'da güvence altına alınan ceza hukukunun temel ilkelerindendir. Cezaların şahsiliğinden amaç, bir kimsenin işlemediği bir fiilden dolayı cezalandırılmamasıdır. Diğer bir anlatımla bir kimsenin yalnızca kendi eyleminden sorumlu olmasıdır. Bu ilkeye göre fail ya da şerik olmayan kişilerin bir suç sebebiyle cezalandırılmaları mümkün değildir. Anayasa'nın anılan maddesinde idari suç ve cezalar ile adli suç ve cezalar arasında bir ayrım yapılmadığından her ikisi de bu maddede öngörülen ilkelere tabidir (AYM, E.2019/1, K.2019/14, 14/3/2019, § 14; E.2022/13, K.2022/66, 1/6/2022, § 15).

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 26. maddesinin 21/11/2024 tarihinde 7533 sayılı kanunun 25. maddesi uyarınca değiştirilen 5. fıkrasının "Sürücü, aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir." şeklindeki son cümlesinde yer alan emredici nitelikteki düzenlemenin Anayasa 38. maddesi anlamında "ceza" niteliğinde olan bir idari yaptırım düzenlediği açıktır. Bu sebeple anılan düzenleme cezaların şahsiliği ilkesine tabidir.

Dosyaya konu somut olayda; 25.02.2025 tarihinde, saat 21:00 sıralarında, Tokat İli Merkez İlçesi GOP Bulvarı üzerinde 05 ... .. plakalı araç sürücüsü ... ..'in (kullanmış olduğu aracın Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlar Hakkında Yönetmelikte sayılan araçlardan olmamasına rağmen) araçta takılı olan polis sireni şeklinde sesli uyarı işareti veren cihazı kullandığı, bu nedenle 2918 sayılı kanunun 26/2. maddesindeki "Mevzuatta belirtilen ışıklı ve/veya sesli uyarı işareti veren cihazların mevzuatta izin verilmeyen araçlara takılması ve kullanılması yasaktır." kuralını ihlal ettiği anlaşılmakla ... .. hakkında 2918 kanunun 26/4. maddesindeki "... İkinci fıkra hükümlerine uymayan sürücülere ise 96.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınır ve araç otuz gün süre ile trafikten men edilir..." maddesi gereğince idari para cezası verildiği, başvuran ... .. hakkında da 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 26. maddesinin 21/11/2024 tarihinde 7533 sayılı kanunun 25. maddesi uyarınca değiştirilen 5. fıkrasının "Sürücü, aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir." şeklindeki emredici nitelikte olan düzenlemesi gereğince tescil plakası sahibi olması nedeniyle idari para cezası kararı verildiği anlaşılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 26. maddesinin 21/11/2024 tarihinde 7533 sayılı kanunun 25. maddesi uyarınca değiştirilen 5. fıkrasında yer alan "Sürücü, aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir." şeklindeki kanuni düzenleme incelendiğinde; idare tarafından, araç tescil plakası sahibi olan kişiler hakkında, araç sürücüsünün işlemiş olduğu kabahate iştiraki olup olmaması, kusurunun bulunup bulunmaması noktasında herhangi bir araştırma yapılmaksızın sadece "tescil plakası sahibi" olması nedeniyle idari yaptırım uygulanabilecektir. Ayrıca kanuni düzenleme lafzında araç sahibinin kabahat eyleminin hangi eylem olduğu ve araç sahibi olmakla suç arasındaki ilişiyet bağı açıkça belirtilmemiştir. Bunların sonucu olarak kişiler işlemediği bir kabahat nedeniyle yalnızca "araç sahibi" olmasından ötürü ağır ekonomik yaptırımlar ile karşı karşıya kalabilecek, haksız yere cezalandırılabilir. Bu durum Anayasanın 2. ve 38. maddelerinde düzenlenen hukuk devleti ve cezaların şahsiliği ilkeleri ile bağdaşmamaktadır. Bu nedenle; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 26. maddesinin 21/11/2024 tarihinde 7533 sayılı kanunun 25. maddesi uyarınca değiştirilen 5. fıkrasında yer alan "Sürücü, aynı zamanda araç

sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir." şeklindeki kanuni düzenlemenin Anayasanın 2. maddesindeki "'Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir." düzenlemesine ve Anayasanın 38. maddesinin 7. fıkrasındaki "Ceza sorumluluğı şahsidir." düzenlemesine aykırılık teşkil ettiğı vicdani kanaati ile; anılan düzenlemenin Anayasa'nın 152. maddesi ile 6216 sayılı yasanın 40. maddesi uyarınca iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmak zorunluluğı hasıl olmuştur.

Gereğı takdirlerinize arz olunur".